

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1390/2506

นางสาวจรรย์ว กรลักษณ์ โจทก์ นายเสี้ยว สีนวม ที่ 1 นายเล็ก รื้อหาด ที่ 2 จำเลย นายเล็ก จตุรานนท์ ผู้ร้องสอด
นางกานดา ปริษณานนท์ ผู้ร้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 42, ป.พ.พ. มาตรา 1599

ย่อ / หลักกฎหมาย

ในชั้นบังคับคดีนั้น แม้ผู้ร้องจะร้องว่า โจทก์ได้ทำพินัยกรรมยกที่พิพาทโจทก์ชนะคดีให้แก่ผู้ร้อง ผู้ร้องจึงขอเข้ารับมรดกความแทนที่โจทก์ผู้มรณะ ซึ่งไม่ถูกต้องตามกฎหมายก็ดี ศาลก็ชอบที่จะส่งไปตามสิทธิที่ผู้ร้องมีอยู่ในฐานะเป็นผู้รับพินัยกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1599 ให้เข้าเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแทนโจทก์ และดำเนินการบังคับคดีต่อไปได้ หากถึงกับทำให้คำร้องของผู้ร้องเสียไปไม่

คำพิพากษา

คดีนี้ถึงที่สุดแล้ว โดยศาลฎีกาพิพากษายืนยันว่าจำเลยทั้งสองทำสัญญาจะขายที่พิพาทเส้นสีแดงทั้งสิ้นให้แก่โจทก์ให้จำเลยที่ ๑ โอนที่ดินเส้นสีเขียวและภายในเส้นสีแดงที่มีเส้นแดงประจุดและต่อไปในเส้นสีแดงให้โจทก์ หากไม่ชอบให้ถือเอาคำพิพากษาแทนเจตนาของจำเลยที่ ๑ ให้ยกคำร้องสอดของนายเล็ก คำพิพากษาศาลฎีกานี้อ่านเมื่อ วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๐๕ ครั้นต่อมาวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๕ นางกานดา ปริษณานนท์ ร้องว่าโจทก์ตายเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๐๕ โดยโจทก์ทำพินัยกรรมยกที่พิพาทที่โจทก์ชนะความคดีนี้ให้แก่ผู้ร้อง ขอเข้ารับมรดกความเรื่องนี้ต่อไป ศาลสั่งสำเนาให้จำเลย และนัดไต่สวน ในวันนัดไต่สวน จำเลยและผู้ร้องสอดคัดค้านว่า คดีนี้ศาลอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาแล้ว แต่ในระหว่างที่คดีกำลังอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลฎีกา ผู้ร้องหาได้แจ้งหรือยื่นคำร้องขอรับมรดกความไม่ เพราะถ้าก่อนตายโจทก์พิจารณาของศาลฎีกา ผู้ร้องหาได้แจ้งหรือยื่นคำร้องขอรับมรดกความไม่ เพราะถ้าก่อนตายโจทก์ได้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์พิพาทให้ผู้ร้องจริง ผู้ร้องก็มีสิทธิและหน้าที่โดยพินัยกรรมนั้น แต่เมื่อในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกาไม่มีตัวโจทก์เสียแล้ว คงมีแต่จำเลยและผู้ร้องสอดเท่านั้น การที่นางกานดาผู้ร้องมายื่นคำร้องขอรับมรดกความเมื่อทราบว่าจะชนะคดีแล้ว เป็นการไม่สุจริตโดยปิดบังความจริงไว้เพื่อรอคอยฟังผลแห่งคดี และคัดค้านว่าพินัยกรรมไม่จริง ขอให้ยกเรื่อง ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้ว ฟังว่าโจทก์ทำพินัยกรรมลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๐๔ ยกที่พิพาทซึ่งกำลังเป็นความอยู่ในคดีนี้ให้ผู้ร้อง ผู้ร้องจึงมีสิทธิขอรับมรดกความแทนโจทก์ได้ แม้จะเพิ่งมาขอเมื่ออ่านคำพิพากษาศาลฎีกาแล้วก็ดี คำพิพากษานั้นคงสมบูรณ์ เพียงเหตุเท่านั้นจะถือว่าผู้ร้องไม่สุจริต ยังไม่พอ จึงอนุญาตให้ผู้ร้องเข้ารับมรดกความแทนที่โจทก์ในคดีนี้ได้ ผู้คัดค้านอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ผู้คัดค้านฎีกาศาลฎีกาตรวจสำเนาประชุมปรึกษาแล้ว ฎีกาของผู้คัดค้านข้อ (๑) อ้างว่า การที่ผู้ร้องมาขอรับมรดกความในชั้นบังคับคดีเป็นเรื่องของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา หาใช่เรื่องของผู้รับมรดกความไม่นั้น ศาลฎีกาเห็นว่า เมื่อผู้ร้องร้องว่าโจทก์ได้ทำพินัยกรรมยกที่พิพาทให้แก่ผู้ร้อง เมื่อความจริงเป็นดังนั้น สิทธิในทรัพย์รายพิพาทซึ่งมิใช่สิทธิเฉพาะตัวย่อมตกเป็นของผู้ร้อง ผู้รับพินัยกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๕๙๙ สิทธิของโจทก์ในคดีนี้เกี่ยวกับการบังคับคดี หาใช่สิทธิเฉพาะตัวของโจทก์ไม่ ย่อมตกทอดแก่ผู้ร้องตามกฎหมาย ผู้ร้องจึงเข้าเป็นเจ้าหนี้ตาม

คำพิพากษาแทนโจทก์ และอาจดำเนินการบังคับต่อไปได้ ตามคำพิพากษาฎีกาที่ ๓๔๗/๒๕๐๑ แม้ผู้ร้องจะร้องขอเข้ารับมรดกความไม่ถูกต้องตามกฎหมายก็ดี แต่ศาลก็ชอบที่จะสั่งไปตามสิทธิที่ผู้ร้องมีอยู่ได้ หากถึงกับทำให้คำร้องของผู้ร้องเสียไปไม่ ฯลฯ พิพากษายืน

องค์คณะ

เสนอ บุญยเกียรติ · เชื้อ คงคากุล · สนิท สุมาวงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1390/2506>